

WILHELM TELL

FRIEDRICH VON SCHILLER

Wilhelm Tell'in Ülkesi

Schwayz, Unterwalden ve Uri bölgeleri, İsviçre'nin ortasında yer alıyordu. Fakat bu topraklar o zamanlar Avusturya İmparatorluğuna bağlıydı. Bölge halkı savaşlarda Avusturya İmparatoru Rodolf'a gösterdikleri bağlılık ve başarıların ödülünü almıştı. Şimdi kendi topraklarında özgürce yaşamalarına izin verilmişti. Kendi kendilerini yönetiyor, başkanlarını kendileri seçiyorlardı. Başkanları da doğrudan doğruya İmparatora bağlıydı. Bu özgür topraklarda oturanlar, başkan olarak Roding'i seçmişlerdi. Başkan Roding herkesin sevdiği, iyi bir insandı.

Bu düzen ne yazık ki uzun sürmedi. İmparator Rodolf ölünce, yerine oğlu Albert geçti. Albert babası gibi adil bir insan değildi. Yönetimin başına gelir gelmez halka acımasızca davranmaya başladı. Halk ona, yaptıklarından dolayı "Kara Dük" adını takmıştı.

Albert, imparator olur olmaz verilmiş olan hakları geri aldı. Babasının imzaladığı bütün belgeleri yırttı. Bunlarla da yetinmeyerek Schwayz, Unterwalden ve Uri gibi dağlık bölgelerde yaşayan halkın kendilerine başkan olarak seçtiği kişileri tanımadığını ilan etti. Buna göre artık Roding de başkanlıktan alınmıştı.

İmparator Albert, Avusturyalı yöneticileri yerli halkın başına getirdi. Halkın sorunlarını anlamayan ve halk tarafından seçilmeyen bu yöneticiler hiçbir zaman sevilmediler. Çünkü halka son derece acımasız davranıyorlardı. Uri ve Schwayz valisi olan Herman Gesler bunların en kötüsüydü.

Herman Gesler, dağlı insanları küçümsüyordu. Ona göre bu bölgelerdeki halk baskı ve zorbalıkla yönetilmeliydi. Hatta bir gün İmparatora:

– İmparatorum, bana güveniniz. Eğer emirlerime karşı gelirlerse, bu hayvanlara zorla boyun eğdireceğim, demişti.

Acımasız Gesler, gerçekten de sözünü tutmuştu. Kendisi ve emrindeki adamları halka karşı çok büyük bir baskı uyguluyorlardı. Dađ halkı, her gün yeni bir baskıyla ve yeni bir zulümle karşılaşıyordu.

Giyom Tell

Dört Kanton Gölü'nün ortasında, güneşin parlak ışığı altında Schwayz'ın yemyeşil otlakları, köyleri ve çiftlikleri görünüyordu. Kayalık kıyıda bir tek balıkçı kulübesi vardı. Bu kulübede hem balıkçılık hem de kayıkçılık yapan Rouodi, ailesiyle birlikte oturuyordu.

Gölün bu kıyısında hayat sakin bir şekilde geçiyordu. Balıkçının oğlu Jenni, sandalın içinde hem kürek çekiyor hem de şarkı söylüyordu. Uzaktaki dağdan bir çobanın söylediği şarkı duyuluyordu. Bir süre sonra bu seslere bir avcının türkü söyleyen sesi karıştı. Burada huzur verici bir hava vardı.

O gün hava bulutluydu. Birden şimşekler çakmaya başladı. Sesler dağlarda yankılanınca biraz daha

ürkütücü oluyordu. Gökyüzünü bir anda kara bulutlar kapladı. Gök gürültüsünü duyan balıkçı, kulübeden çıkarak göldeki oğluna seslendi.

– Jenni, oğlum! Çabuk kayığı kıyıya çek! Fırtına geliyor!

Gerçekten de şiddetli bir fırtına çıkacak gibiydi. Karşıdaki karlı dağlardan gelen rüzgârın uğultusu fırtınanın habercisiydi.

Çocuk hemen babasının söylediği gibi kayığı yanaştırdı. Bu sırada çoban ve yardımcısı küçük çocuk da dağdan aceleyle inmişti. Kayıkçının yanına gelen çoban dağlara doğru bakarak:

– Yağmur geliyor. Kötü bir şeyler olacak, hissedebiliyorum. Kuzularım aceleyle otuluyorlar, köpeğim de huysuzlanıyor. Hey ufaklık, Seppi, git bak bakalım, hayvanlar etrafa dağılmasınlar, diyerek yanındaki çocuğu gönderdi.

Çocuk kayalıklara doğru gidip bir süre sürünün sesini dinledikten sonra geri döndü ve çobana:

– Buradalar, dağdan iniyorlar. Küçük Liesel'in çingırağının sesini bile duydum, dedi.

– Öyleyse hepsi tamamdır. Çünkü en çok Küçük Liesel yolunu şaşırır, dedi çoban.

Kayıkçı da bir süre sesleri dinledi, sonra:

– Sürünüzün çingırak sesleri çok uyumlu, çoban arkadaş, diye gülümsedi.

Kıyıdaakiler bir süre kayalıklardan inen sürüye baktılar. Bu sırada yanlarına yaklaşan avcı, çobana:

– Çok güzel bir sürün var. Yoksa sahibi sen misin, diye sordu.

Çoban güldü:

– Yok canım! Ben o kadar zengin değilim. Bu sürü Attinghausenli efendimindir. Ben sadece onun için çobanlık yaparım.

– Şimdi sürüyü köye mi götürüyorsun?

– Evet, Alplerde otlatacak bir şey kalmadı. Fırtına çıkmadan köye varmalıyız. Haydi hoşçakalın, dedi ve yürüdü çoban.

Kayıkcı arkasından:

– Güle güle! Köye dönüşün hayır olsun çoban kardeş, diye seslendi.

Kayıkcı birden şaşkınlık içinde:

– Bunlar da kim? Yoldan koşa koşa iki kişi geliyor, diye bağırdı.

Hepsi birden o tarafa döndüler. Gelenler henüz uzaktaydı. Biraz yaklaşınca gelenlerin birinin kadın olduğunu gördüler.

Çoban başını salladı:

– Geleni tanıyorum. Alzellenli Baumgarten. Yanındaki de karısı olmalı. Neden koşuyorlar acaba?

Biraz sonra Alzellenli Konrad Baumgarten ve karısı soluk soluğa yanlarına geldiler. Konrad telaşla kayıkcıya doğru atıldı:

– Kayıkcı! Çabuk! Kayığı çöz hemen, haydi ne duruyorsun?

– Tamam anladım. Durun da biraz dinlenin önce. Söylesenize bu ne telaş? Ne var? Ne oluyor?

– Şimdi sırası değil! Kayığı çözün önce, bizi ölümden kurtaracaksınız. Lütfen bizi karşıya geçirin. Durmayın öyle!

Bu sırada çoban merak ve endişe içinde söze karıştı:

– Sakin olun dostum, ne oluyor?

– Söylesenize sizi kim kovalıyor, diye sordu kayıkçı da.

Baumgarten soruları duymamış gibiydi. Büyük bir telaş içindeydi. Kayıkçıya:

– Çabuk olun ne olur! Arkamızdalar. Valinin atlıları peşimizden geliyorlar. Eğer yakalarlarsa bizi sağ bırakmazlar, dedi.

Kayıkçı:

– Atlılar sizi niçin kovalıyorlar, diye sordu.

– Zaman yok diyorum, anlamıyor musunuz? Önce bizi kurtarın. Size sonra her şeyi anlatırım.

– Olamaz, üzerinizde kan lekesi var, dedi kayıkçı tekrar.

Baumgarten yüzlerine baktı, sonra:

– Rossberg’de oturan Kral Naibi..

– Kral Naibi mi? Ne olmuş ona, yoksa o mu sizi izlettiriyor?

– Hayır, artık ondan bir kötülük gelmez. Çünkü ben onun işini bitirdim. Öldürdüm onu!

Balıkçı ve çoban bu söz üzerine geri çekilerek, korkuyla Baumgarten’e baktılar ve:

– Ne yaptınız? Bir insanı öldürmek ha! Durumunuz gerçekten de çok kötü, diye bağıldılar.

Konrad:

– Benim yerimde hangi onurlu kişi olursa olsun, aynı şeyi yapardı. Alçak adam benim namusuma, karıma saldırdı. Şimdi beni anlıyor musunuz?

– Demek öyle! Kral Naibi sizin namusunuza saldırdı demek.

– Evet. Ancak ben onun kötü isteklerini yerine getirmesine engel oldum. Baltamla onun gebertim!

Konrad, son sözünü söyledikten sonra susarak önüne baktı. Karısı da yanında hiç sesini çıkarmadan duruyordu. İkisi de büyük bir üzüntü içindeydiler.

Çoban:

– Haydi, bize her şeyi anlatın. Merak etmeyin, kayıkçı işini bitirinceye kadar nasılsa buradasınız, dedi.

Konrad, geldiği tarafa şöyle bir göz attı ve anlatmaya başladı:

– Ormanda odun kesiyordum. O sırada karımın koşarak geldiğini gördüm. Büyük bir korku içindeydi. Ona ne olduğunu sorduğumda, Kral Naibinin evimizde olduğunu ve karıma uygunsuz şeyler önerdiğini öğrendim. Karım onu bir şekilde atlatıp evden kaçmış. Ben de bir solukta yanına gittim. Sonrasını biliyorsunuz.

– Hak etmiş, çok iyi yapmışsınız. Korkmayınız, bundan dolayı kimse sizi kınamaz, dedi kayıkçı.

Bu sırada hâlâ kayığını hazırlamaya çalışıyordu.

Çoban da onu onayladı:

– Acımasız zorba! Sonunda cezasını buldu! Zaten çoktan beri Unterwalden halkına baskı yapıyordu. Zavallı halkı yaptıkları yüzünden bıktırmıştı. En doğrusunu yapmışsın!

– İşte bu yüzden kaçıyoruz. Peşimizdeler, her an buraya gelebilirler. Çünkü olay hemen duyuldu. Adamları ardımıza düştüler. Biz burada konuşurken bile öyle çok zaman geçti ki!

Bu sırada yine gök gürlemeye başlamıştı. Gökyüzü kararıyor, gölün suları da dalgalarla kabarıyordu. Çoban kayıkçıya:

– Haydi kayıkçı! Acele et de bu cesur adamı karşıya geçir, diye bağırdı.

Kayıkçı gökyüzüne ve göle baktı, sonra:

– Görmüyor musunuz? Korkunç bir fırtına kopmak üzere. Bu havada yola çıkılmaz. Beklemek gerek, dedi.

Beklemek mi? Hayır, hayır! Bekleyemeyiz. Gecikmemiz bizim için ölümdür.

Çoban kayıkçıyı yüreklendirmeye çalıştı:

– Hey, kayıkçı, dedi. Bakın, bu bir ölüm kalım meselesi. Böyle durumlarda insanlar birbirine yardım etmelidir. Unutmayın ki bu olay hepimizin başına gelebilir bir gün...

– Elbette, ben de tehlikeyi görüyorum. Ama ne yapabilirim ki? Bu rüzgârda gölün nasıl kabardığını görüyorsunuz. Böyle giderse az sonra şiddetli bir fırtına çıkacak. Dev dalgalara karşı kayığı nasıl yönetebilirim sanıyorsunuz?

Konrad, büyük bir üzüntü ve umutsuzluk içinde diz çöktü. Koca adam yalvarmaya başladı:

– Lütfen bana yardım edin. Masum olduğumu biliyorsunuz.

Zavallı adam bir yandan da korkulu gözlerle tepeleri tarıyordu. Peşindekiler her an gelebilirdi. Çoban:

– Şu zavallıların çocuklarını bir düşün. Annesiz baba-sız kalacaklar. Buna nasıl razı olabilirsin, diye sordu.

Kayıkçı:

– Biliyorum bunu. Ama böyle bir durumda benim de hayatım tehlikeye girecek. Benim de evimde karım ve çocuklarım var, diyerek gökyüzünü ve dalgaları gösterdi. Şuraya bakın! Dalgalar kayalara nasıl çarpı-